



T.C.  
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI  
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

**Karar No** : 2020/101  
**Karar Tarihi** : 16/07/2020

**YÜKSEK FEN KURULU KARARI**

**I- GİRİŞ**

... tarafından 4734 ve 4735 sayılı kanunlara göre ... tarihinde ihale edilerek ... tarihinde birim fiyat sözleşmeye bağlanan, "... " yapım işi ile ilgili görüş istemidir.

**II- KONU**

...; yüklenicinin bazı imalatlarda kullanılan malzemeler ile nakliye bedellerinin ödenmesini talep etmesi üzerine, idare ile yüklenici arasında oluşan anlaşmazlık konusunda Kurulumuz kararının bildirilmesi talep edilmektedir.

**III- İNCELEME**

Konu, gönderilen bilgi ve belgeler ile ilgili mevzuat çerçevesinde Kurulumuzca inceleme ve değerlendirmeye tabi tutulmuş olup, sözleşme taraflarının uyuşmazlığa ilişkin görüş ve değerlendirmeleri özet olarak aşağıda belirtildiği şekildedir.

**Yüklenicinin görüş ve talebi;**

04.06.2020 tarihli dilekçesinde; birim fiyat teklif cetvelinde yer alan bazı iş kalemi imalatlarında kullanılan malzeme bedelleri ile yükleme, nakliye, boşaltma ve istif bedellerinin "*Taşıma Genel Şartnamesi*"nin dikkate alınarak ödenmesi gerektiğine,

**İdaresinin görüş ve değerlendirmesi;**

Yapı İşleri İnşaat, Makine ve Elektrik Tesisatı Genel Teknik Şartnamelerine Dair Tebliğ eki İnşaat Genel Teknik Şartnamesi'nin "*Taşıma İşleri*" bölümünün "*Kapsam*" maddesinde "...sözleşme ve eklerinde ... taşıma, yükleme-boşaltma bedellerinin ayrıca ödeneceği belirtilen her tür malzemenin ... taşıma işleri ile ilgili esasları kapsar." açıklamasının sözleşme ve eklerinde ayrıca ödeme yapılacağı belirtilen taşıma esaslarını kapsadığı, ihale dokümanı iş kalemi analiz ve tariflerinde "*Birim fiyata dahil olmayan masraflar*" başlığı altında bedelinin ödeneceği belirtilen imalatlar haricinde, diğer iş kalemlerinin fen ve sanat kurallarına uygun olarak yapılabilmesi için herhangi bir bedel ödenmeyeceğine,

İlişkindir.

**Tarafların görüş ve talebi bu şekilde belirtildikten sonra konu ile sınırlı olmak üzere inceleme ve değerlendirmeye geçilmiştir.**

İşe ait sözleşmenin ekleri arasında gösterilen "*Birim Fiyat Tarifleri*"nin, ihale dokümanı belgelerde "*Özel Poz Analizleri ve Tarifleri*" başlığı altında analizlerle birlikte "*birim fiyata dahil olmayan hususlar*" belirtilerek hazırlandığı, bazı iş kalemlerinin özel poz analiz ve tariflerinde bazı malzeme ve nakliyelere "*birim fiyata dahil olmayan hususlar*" arasında yer verilmesi sonucu bedellerinin ödenmesi konusunda anlaşmazlık oluştuğu görülmektedir.

**İşe ait sözleşmenin, "*Sözleşmenin türü ve bedeli*" başlıklı 6 ncı maddesinde;**

**T.C.**  
**ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI**  
**Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı**

**Karar No** : 2020/101  
**Karar Tarihi** : 16/07/2020

“6.1. Bu Sözleşme, birim fiyat sözleşme olup, ihale dokümanında yer alan ön projeye/projelere ve bunlara ilişkin mahal listeleri ile birim fiyat tariflerine dayalı olarak, İdarece hazırlanmış birim fiyat teklif cetvelinde yer alan her bir iş kaleminin miktarı ile bu iş kalemleri için yüklenici tarafından teklif edilen birim fiyatların çarpımı sonucu bulunan tutarların toplamı olan..... bedel üzerinden akdedilmiştir.

6.2. Yapılan işlerin bedellerinin ödenmesinde, birim fiyat teklif cetvelinde yüklenicinin teklif ettiği ve sözleşme bedelinin tespitinde kullanılan birim fiyatlar ile varsa sonradan tespit edilen yeni birim fiyatlar esas alınır.” hükümleri yer almaktadır.

Bu hükümlere göre, yüklenicinin teklifini ihale dokümanında yer alan ön projelere ve bunlara ilişkin mahal listeleri ile teklif cetvelinde yer alan iş kalemlerinin birim fiyat tariflerine dayalı olarak verdiğinden, ihale dokümanı birim fiyat teklif cetvelindeki iş kalemlerinin yapım şartlarını detaylandıran birim fiyat tariflerinin, iş kalemleri kapsamında yaptırılacak imalatlara ait girdileri ve yapım şartlarını tam olarak yansıtması, ihale dokümanı teknik şartnamelerin de özellikle birim fiyat teklif cetvelindeki iş kalemlerinin teklif fiyatını etkileyecek şartlar taşımaması mevzuatın gereği olmaktadır.

İdare tarafından gönderilen bilgi ve belgeler ile ihale dokümanı CD üzerinde yapılan incelemede, işe ait sözleşmenin “Sözleşmenin ekleri” başlıklı 8 inci maddesinde;

“8.2.1. İhale dokümanını oluşturan belgeler arasındaki öncelik sıralaması aşağıdaki gibidir.

- 1- Yapım İşleri Genel Şartnamesi,
- 2- İdari Şartname,
- 3- Sözleşme Tasarısı,
- 4- Birim Fiyat Tarifleri ve Cetveli,
- 5- Mahal Listesi,
- 6- Özel Teknik Şartname,
- 7- Genel Teknik Şartname,
- 8- Ön / Kesin Projeler,
- 9- Açıklamalar (varsa).” hükmü yer almaktadır.

İhale dokümanını oluşturan belgeler arasında “İnşaat Genel Teknik Şartnamesi”nin “Taşıma İşleri” bölümünün yer almadığı, “Birim Fiyat Tarifleri”nin sıralamada “İnşaat özel poz teknik şartnameleri”nden öncelikli olduğu taraflarca da bilinmektedir.

İşe ait sözleşmenin eklerinde;

“İnşaat özel poz analizleri ve tarifleri” listesinde, birim fiyat tariflerinde iş kalemi analizleri ile birlikte “Birim fiyata dahil olan masraflar” ve “Birim fiyata dahil olmayan masraflar” hükmü,

Alt analiz pozları tariflerinde “birim fiyata dahil olmayan masraflar” başlığı altında “kırmataş agrega, çimento, bitümlü malzeme, yükleme ve nakliyeler” hükmü,

Düğün salonu inşaatı özel pozlar teknik şartnamelerinde, “1.16 Malzemenin inşaat sahasına nakliyesi, depolanması ve taşınması” başlığı altında “... şantiye içi ve dışı nakliyeler ... dahil ... fiyatıdır.” ile kanyon inşaatı özel pozlar teknik şartnamelerinde “... gerekli bütün malzeme ve zayıtı, işçilik ve nakliyeler ... dahil ... fiyatıdır.” hükümleri,

Yer almaktadır.

**T.C.**  
**ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI**  
**Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı**

**Karar No** : 2020/101  
**Karar Tarihi** : 16/07/2020

İdaresi tarafından “*Birim Fiyat Tarifleri*” olarak hazırlanıp ihale dokümanları arasına konulan “*Özel Poz Analizleri ve Tarifleri*”nde, “*Birim fiyata dahil olmayan masraflar*” açıklamalarına yer verilerek birim fiyatların kapsamının herhangi bir tereddüde mahal vermeyecek ölçüde nelerden oluştuğunun eksiksiz ve açık bir şekilde düzenlenmediği,

Teknik şartnamelerde “*gerekli bütün malzeme ve zayıyatı, işçilik ve nakliyeler dahil fiyatıdır*” hükümlerine yer verilerek fiyat tariflerine ilave olacak ve imalatın yapım şartlarını değiştirecek nitelikte özel tanımlamaların yapıldığı ve birim fiyat tarifleri ile teknik şartnamelerin birbirleri ile çelişkili düzenlendiği,

Anlaşılmaktadır.

İşe ait sözleşmenin 6 ncı maddesinde yer verildiği üzere sözleşmenin, ön projelere ve bunlara ilişkin mahal listeleri ile birim fiyat tariflerine dayalı olarak, idarece hazırlanmış cetvelde yer alan her bir iş kaleminin miktarı ile bu iş kalemleri için yüklenici tarafından teklif edilen birim fiyatların çarpımı sonucu bulunan tutarların toplam bedeli üzerinden akdedilmiş olduğu ve yapılan işlerin bedellerinin ödenmesinde, birim fiyat teklif cetvelinde yüklenicinin teklif ettiği birim fiyatların esas alınacağı belirtilmiştir,

Ancak, İdarenince hazırlanan birim fiyat tariflerinde, diğer idarelerce düzenlenen birim fiyat tariflerinde “*birim fiyata dahil olmayan masraflar*” açıklamalarında, yapılacak işin niteliği ve birim fiyat sözleşme esasına uygun olarak gerekli gördükleri değişiklikleri yapmalarının uygun olacağı, işe ait Teknik Şartnamelerde yer verilen sözleşme kapsamındaki işlerle ilgili imalata giren bazı malzemelerin zayıyat dahil temini ile yükleme, nakliye ve boşaltma bedellerinin yüklenici sorumluluğunda olduğuna yönelik ilave tanımlamalar ve getirilen farklı şartlar ile iş kalemlerinin niteliği ve dolayısıyla teklif fiyatların kapsamı genişletilmiş ve iş kalemleri teklif fiyatlarının bunlara göre verileceği hüküm altına alınmıştır.

Esas itibariyle, birim fiyata dahil unsurların neler olduğunun, tarifinde tereddüte mahal vermeyecek ve eksiksiz bir şekilde belirtilmesinin gerekli olduğu, tarifinin dışında yapılacak bir kısım düzenlemeler ile kapsamının genişletilmesi uygulamasının uygun olmadığı gibi anlaşmazlıklara da sebebiyet verdiği hususu açıktır.

Belirtilen hususlar birlikte dikkate alındığında;

İhale dokümanı birim fiyat tariflerinin, ön projelerde gösterilen imalatların yapılması için gerekli bütün malzemenin zayıyat dahil temini, iş yerine nakli ve işçilikler ile yüklenici karı ve genel giderler dahil fiyat olarak hazırlanmasının esas olduğu, birim fiyat teklif cetvelinde anlaşmazlığa konu edilen malzeme bedelleri ile yükleme, nakliye ve boşaltma iş kalemlerine yer verilmediği, ancak iş süreçlerinde yapılacak proje değişikliğine dayalı olarak bu iş kalemleri için yeni birim fiyat yapılabileceği, *birim fiyat teklif cetvelinde yer verilen iş kalemlerinin yapımı için gereken malzemelerin zayıyat dahil temini, iş yerine nakli ve işçilikler ile yüklenici karı ve genel giderlerin tamamını kapsadığı*, teknik şartnamelerde iş kalemlerinin teknik yapım şartları dışında teklif fiyatını etkileyecek düzenlemelere yer verilmemesi gerektiği,

4734 ve 4735 sayılı kanunlar ile ikincil mevzuatına göre birim fiyat teklif alınmak suretiyle ihale edilen işe ait sözleşme ve eklerinin, birim fiyat teklif cetvelinde yer alan her iş kalemi için verilen teklif birim fiyatın iş kalemlerinin bünyesinde bulunan imalatın yapılması için gerekli tüm girdileri kapsaması gerektiği,

**T.C.**  
**ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI**  
**Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı**

**Karar No** : 2020/101  
**Karar Tarihi** : 16/07/2020

İşe ait sözleşmenin taraflarını bağladığı gibi aynı zamanda görev ve sorumluluk da yüklediği, bu kapsamda yüklenici ile aranızda oluşan anlaşmazlık konusunda Sözleşme ve eklerinde yer alan hükümlerin birlikte dikkate alınmasında idarenizin görevi ve sorumluluğu olduğu,

Bu itibarla, iş kalemleri özel poz analiz ve tariflerinde yer alan “*kırmataş agrega, çimento, bitümlü malzeme, yükleme, nakliye ve boşaltma*” bedellerinin ilgili birim fiyatlara dahil olduğu değerlendirilmektedir.

**IV-KARAR**

Konu, ön bölümlerde belirtildiği üzere incelenmiş ve değerlendirilmiş olup, buna göre “...” yapım işinde;

İş kalemleri özel poz analiz ve tariflerinde yer alan “*kırmataş agrega, çimento, bitümlü malzeme, yükleme, nakliye ve boşaltma*” bedellerinin ilgili birim fiyatlara dahil olduğuna,

05/01/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun EK 1 ve EK 2 nci maddelerine istinaden, 16/07/2020 tarihinde yapılan toplantıda katılanların oy birliği ile karar verilmiştir.